

Svensk Ventilation
Ringvägen 100
104 62 StockholmLandsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se**Svensk Ventilations remissvar på Boverkets rapport Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (2024:26), dnr LI 2024/02351**

Svensk Ventilation är en branschorganisation för ventilationsföretag i Sverige. Medlemmarna är tillverkare, installatörer, serviceföretag, återförsäljare och konsulter. Tillsammans sysselsätter våra medlemsföretag cirka 10 000 personer och omsätter cirka 19 miljarder kronor per år i Sverige. Svensk Ventilations vision är *Ett hälsosamt, energieffektivt och hållbart inomhusklimat för alla.*

Generella kommentarer

Svensk Ventilation vill börja med att framföra att Boverkets har identifierat flera viktiga frågor och åtgärder som kan främja arbetet mot en mer cirkulär byggsektor. Vi anser dock att frågan om hur byggnadens energianvändning i drift påverkas i en cirkulär byggsektor saknas i vidare omfattning. En byggnads energianvändning under driften har en betydande belastning på miljön och klimatet.

Svensk Ventilation vill även lyfta att byggmaterial omfattar ett brett spektrum av material och produkter som exempelvis råmaterial, anläggningsmaterial, stommaterial, fasadbeklädnad, tätskikt, isolering, fönster, dörrar, installationsprodukter och invändiga byggmaterial. Byggmaterial har olika egenskaper och funktioner, där vissa material består av några få ingående beståndsdelar medan andra är mer komplexa vilket gör att förutsättningarna för cirkulära lösningar skiljer sig åt. Svensk Ventilation vill särskilt lyfta fram följande kommentarer på remissen:

- Det är positivt att Boverket har ett aktivt arbete inom området ökad resurseffektivitet och cirkularitet för att på olika sätt stödja arbetet i byggsektorn. Svensk Ventilation anser att Boverket bör få i uppdrag av regeringen att fortsätta det **vägledningsarbete** som myndigheten nu har påbörjat för att kunna arbeta vidare med flera av de förslag som myndigheten lagt fram. Fler myndigheter än Boverket har viktiga roller att vägleda byggsektorn inom cirkulär ekonomi. Svensk Ventilation vill därför poängtera att det är viktigt att ett fortsatt vägledningsarbete genomförs i nära samarbete med bland annat Naturvårdsverket.
- Svensk Ventilation delar Boverkets slutsats att det finns stora **brister i statistiken** när det gäller materialåtervinning av byggmaterial men också för andra cirkulära flöden såsom återbruk.

Svensk VentilationPostadress
Box 17154
104 62 StockholmBesöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 StockholmTelefon
08-762 75 00E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

- Svensk Ventilation ställer sig positiva till de förslag som Boverket lägger fram inom **digitaliseringsområdet** då de kan gynna alla parter i värdekedjan både i nybyggnation och i arbetet för ökad cirkularitet. Digitaliseringen är en viktig möjliggörare för den cirkulära ekonomin. Detta lyfter Boverket och presenterar ett flertal förslag på åtgärder. Svensk Ventilation förutsätter att förslagen utarbetas med hänsyn taget till arbetet med digitala produktpass och andra regelverk som kommer från EU samt att de inte innebär en tung administrativ börda för företagen.
- Svensk Ventilation är försiktigt positiva till förslaget om att ta fram **referensvärden för ombyggnation**. Om detta genomförs måste arbetet genomföras i tät dialog med branschens aktörer och samordnas med den svenska implementeringen av Energiprestandadirektivet.
- Precis som Boverket lyfter är det centralt att cirkulära affärsmodeller utvecklas för att öka cirkulariteten i byggsektorn.
- Det mest resurseffektiva är ofta att bevara det som redan har byggts genom effektiv användning, underhåll, uppgradering av system och komponenter för att säkerställa god energieffektivitet under byggnadens livslängd allt eftersom ny teknik blir tillgängligt.
- Som nämns ovan är bredden av byggmaterial stor och förutsättningarna skiljer sig mycket åt. Boverket skriver att en nyckelfaktor för att öka återbruket är att *återbrukade produkter börjar blir tillgängliga direkt "från hyllan"*. Här vill Svensk Ventilation framföra att det för vissa produkter kan vara möjligt att ha återbrukade produkter på hyllan men det är långt ifrån en rimlig eller möjlig lösning för vissa produkter.
- Specifikt för återbrukade och återanvända produkter som är relaterade till en byggnads energiprestanda, anser Svensk Ventilation att modeller för att vikta energi-, miljö- och klimatpåverkan i drift mot att tillverka nya behöver arbetas fram så marknaden kan ta välgrundade beslut för sitt aktuella projekt. Idag saknas dessa modeller vilket då riskerar att återbrukade produkter får fördelar p.g.a. sina låga utsläpp i A-fasen, medan produkter med låga utsläpp i B-fasen kan missgynnas.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Specifika kommentarer på de fyra förslagen

Nedan presenteras kommentarer på de fyra övergripande förslagen.

Förslag 1 – Utveckling av information och vägledning

1a) Svensk Ventilation stödjer Boverkets förslag att myndigheten ska få i uppdrag att i samverkan med andra myndigheter ta fram **information och vägledning** för att stödja sektorns omställning. Det är viktigt att myndigheterna får resurser för att kunna ta denna roll.

1b) Boverket föreslår att myndigheten ska få i uppdrag att driva och samordna arbetet med att ta fram **mål och en nationell strategi** för den cirkulära omställningen i sektorn. Svensk Ventilation ser att mål och en nationell strategi kan ha en nytta i utvecklingen genom att visa en riktning för sektorns arbete. Om ett arbete med detta påbörjas måste det ske i nära samarbete med sektorns aktörer och med beaktande av den potential som finns inom resurseffektivitet och cirkularitet. Målen måste sättas på rätt nivå och baseras på ett gediget underlag som beskriver hur mycket material och produkter som finns tillgängliga för cirkulering framöver.

Vi anser att det även är viktigt att målen skiljer ut de olika metoderna inom cirkulering (ex. återbruk, återvinning, återtillverkning, uppgradering mm) och då per produktkategori. Framförallt för att energirelaterade produkter och produkter som påverkar energianvändningen ska få rimliga mål för att säkerställa byggnadens energiprestanda. Detta för att undvika suboptimering med hög energianvändning längre fram. Ett större utbud av återbrukat material är eftersträvarsvärt men det kan finnas risk för energianvändningen påverkas negativt.

1c) Boverket föreslår att myndigheten ska få i uppdrag att ta fram **verktyg och metoder för att belysa nyttor och mervärden** med cirkulära åtgärder. Ökad cirkularitet är ett verktyg för att uppfylla flera miljömål och att beskriva detta kan säkert ge ökad förståelse för vikten av att ställa om. Svensk Ventilation är däremot tveksamma till att denna information kommer att ha någon större betydelse för sektorns omställning mot ökad cirkularitet. Drivkrafterna är snarare lagkrav och inte minst marknadskrav samt att de cirkulära lösningarna blir lönsamma.

Förslag 2 – Utveckling av klimatdeklarationer

Svensk Ventilation är försiktigt positiva till Boverkets föreslag om att ta fram nationella referensvärden eller jämförelsevärden för byggnaders klimatpåverkan vid ombyggnad. Arbetet kan bidra till ökad kunskap och underlag inför beslut om ombyggnader. Om detta genomförs behövs ett livscykelperspektiv och så måste arbetet genomföras i tät dialog med branschens aktörer och samordnas med den svenska implementeringen av Energiprestandadirektivet.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Förslag 3 – Digitaliseringsförslag

Svensk Ventilation håller med Boverket om att digitaliseringen är en viktig möjliggörare för en mer cirkulär byggsektor.

Boverket lägger fram ett flertal förslag inom digitaliseringsområdet vilka kan gynna alla parter i värdekedjan både i nybyggnation och i arbetet för ökad cirkularitet. Förslagen handlar om grundläggande system som bygger på öppna standarder och filformat vilket skulle bidra till ökad harmonisering och förenklad hantering av information. Svensk Ventilation stödjer Boverkets förslag. Svensk Ventilation förutsätter att förslagen utarbetas med hänsyn taget till arbetet med digitala produktpass och andra regelverk som kommer från EU så att vi inte får en svensk lösning som är inkompatibel med EUs krav.

Kommentarer på rapportens kapitel

Kapitel 3 – Hur kan ett cirkulärt byggande främjas

Främja cirkularitet genom analys, planering och arbetssätt

Boverket nämner i sin redovisning att avsaknaden av producentansvar för byggmaterial ökar avfallsmängderna och anser att ett producentansvar för byggmaterial och byggprodukter behöver utredas närmare.

Svensk Ventilation håller inte med om att avsaknaden av producentansvar för byggprodukter leder till att det saknas incitament för byggmaterialtillverkare att designa produkter som är enklare att återvinna eller återanvända detta.

Vilket även framfördes i remissvaret på SOU 2024:67 Om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi – som nyligen var ute på remiss (*se nedan kursivt*). Svensk Ventilation framför här samma kommentar i denna fråga.

”I kommitténs rapport nämns på flera ställen avsaknaden av producentansvar som ett problem. Flertalet av de produkter i samhället som idag omfattas av producentansvar berör konsumentprodukter och har betydligt kortare livslängder än byggmaterial, vilka ofta är inbyggda i byggnader och anläggningar en längre tid innan de är uttjänta, samt ofta hanteras av en professionell utförare. Svensk Ventilation anser därför att utformningen av producentansvarssystem för bygg- och installationsmaterial generellt är utmanande och ser inte att nyttan motsvarar kostnadsökningen. För vissa produkter kan producentansvar vara lämpligt men inte generellt. ”

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Ekonomiska styrmedel kan främja cirkularitet

När det gäller detta hänvisar Svensk Ventilation till sitt remissvar på remissen - [Remiss SOU 2024:67 Om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi](#)

Kapitel 7. Indikatorer

Boverket föreslår fem generella indikatorer för att beskriva och följa upp omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn. Det är positivt att det utvecklas verktyg för att förbättra uppföljningen av den cirkulära ekonomin. Att följa upp utvecklingen är inte minst viktig för att veta vilka åtgärder som kan krävas. Indikatorer är ett bra sätt att följa utvecklingen över tid förutsatt att data går att samla in och dela på ett effektivt sätt. Svensk Ventilation är positiva till att indikatorer tas fram och vill lyfta vikten av att sektorns aktörer involveras i framtagandet.

För frågor om detta remissvar kan ställas till

Andreas Martinsson Björkdahl, e-post andreas.martinsson@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 46

Andreas Martinsson Björkdahl
Teknik- och miljöchef
Svensk Ventilation

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se